

તंત्री સ્થાનેથી...

ભારતના બંધારણમાં સુધારણા માટે
પક્ષ-વિપક્ષ વર્ચ્યે શાબ્દિક જેગ

ભારતનું બંધારણ વિચનું સૌથી મોડું લેખિન બંધારણ હતું. તેના અનુષ્ઠાન ડાટના આધારે સંસદને બંધારણમાં સુધારા કરવાનો અધિકાર આપાયો છે. બંધારણમાં પ્રથમ સુધારો ૧૮૮૮માં અસ્થાથી સંસદે પસાર કર્યો હતો. એસમયે રાજ્યસભા નહોતી. પ્રથમ સંશોધન અંતર્ગત 'શાખો'ની સામાજિક અને આર્થિકપણે પણત વર્ગો કે અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિની પ્રગતિ માટે હકારાત્મક પગળાં લેવાનો અધિકાર આપાયો હતો. અભ્યાર સુધી બંધારણમાં ૧૦૫ પણ્યમાં અસ્થાથી સંસદે પસાર કર્યો હતો. એસમયે રાજ્યસભા નહોતી. પ્રથમ સંશોધન અંતર્ગત 'શાખો'ની સામાજિક અને આર્થિકપણે પણત વર્ગો કે અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિની પ્રગતિ માટે હકારાત્મક પગળાં લેવાનો અધિકાર આપાયો હતો. અભ્યાર સુધી બંધારણમાં ૧૦૫ પણ્યમાં અસ્થાથી સંસદે પસાર કર્યાં છે, પરંતુ બંધારણની પ્રસાનામાં માત્ર એક વર્ષ ૫ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે. એવા ઘણા સુધી છે જેને લઈને અવારનપાર પક્ષ અને વિપક્ષ વચ્ચે શાબ્દિક જેગ થતો રહ્યો છે અને દેરેક વર્ષ બંધારણનો હવાલો આપાય છે. બંધારણની પ્રસાનામાં ફેરફારની વાત હોય, જોણી નિયુક્તિની કોલેજિયમ પ્રશાલી હોય, પક્ષપલાયવિરોધી કાયદો હોય, જમ્મુ-કશ્મીરનો વિશેષ રાજ્યનો દરજાઓ ખત્મ કરવાની વાત હોય કે પક્ષી ગુંઠાણી કમિશનરોની નિમણુંકોનો સુધી.

અભ્યાર સુધી થેથે બંધારણીય સુધારામાંથી ઘણાને કોર્ટમાં પડાકારાયા છે, પરંતુ દેશની સર્વોચ્ચ અધારાને માત્ર હટમાં બંધારણીય સુધારાને ગેરબંધારણીય જોડે કર્યો છે. આ સુધારો રાખ્યે ન્યાયિક આપોગ (અનુજેએસી કાયદો)ની રચાના અંગે હતો. સુપ્રીમ કોર્ટ ૧૯ ઓક્ટોબર ૨૦૧૫ના રોજ જોણે દ્વારા જોણેની નિમણુંકો માટેની ૨૨ વર્ષ જૂની કોલેજિયમ પ્રશાલીની જગ્યા લેનારા વર્ષ ૨૦૧૪ના એનુજેએસીના કાયદાને ૨૮ કરી દીધો હતો. પંચ જોણી બંધારણીય પિડે ચાર-એકાની બહુમતથી આપેલ નિઝારિયાં એનુજેએસી કાયદો અને બંધારણ (દસ્તું સંશોધન) અવિનિયમ, ૨૦૧૪ બનેને ગેરબંધારણીય અનુષ્ઠાન આપોગ, ૨૦૧૪ બનેને ગેરબંધારણીય અનુષ્ઠાન આપોગ જીએ કરી દીધો હતા.

૨૦૧૪ બાદ એક મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લીધો. એ હતો રાખ્યીય ન્યાયિક નિયુક્તિ આધોગનું ગઠન કરવાનામાં આગળ વધવાનો. આ આધોગ દ્વારા કેન્દ્ર સરકાર ન્યાયાધીશની નિયુક્તિ કરવાનામાં સક્રમ થઈ ગઈ હોતું. કાયદા અંતર્ગત એવી જોગવાર કરાઈ હતી કે જોણેની નિમણુંકો કરવા માટેના આ પંચાંતું અથવા પણું ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશો સંભાળાનું હતું. આ સિવાય સુપ્રીમ કોર્ટના બે સિનિયર ન્યાયાધીશ, કાયદામંત્રી અને બે જાહીતી હસ્તીઓ પણ આ આધોગનો ભાગ બનવાની હતી. આ બે હસ્તીઓની પસંદાં જાગ્યા લેનારા વર્ષ ૨૦૧૪ના એનુજેએસીના કાયદાને ૨૮ કરી દીધો હતો. પંચ જોણી બંધારણીય પિડે ચાર-એકાની બહુમતથી આપેલ નિઝારિયાં એનુજેએસી કાયદો અને બંધારણ (દસ્તું સંશોધન) અવિનિયમ, ૨૦૧૪ બનેને ગેરબંધારણીય અનુષ્ઠાન આપોગ, ૨૦૧૪ બનેને ગેરબંધારણીય અનુષ્ઠાન આપોગ જીએ કરી દીધો હતા.

ભાજ્ય મારી છબી ખરાબ કરોડો રૂપિયા ખર્ચી રહી છે : રાહુલ ગાંધી

નવીદિલી, તા.૨૮
રાહુલ ગાંધીના નેતૃત્વમાં કોંગ્રેસ પાર્ટીની 'ભારત જોડો યાત્રા' યાચું છે. આ દરમિયાન રાહુલ ગાંધીએ મધ્યપ્રદેશના ઈન્દ્રજિતસાં કી હતી. કોંગ્રેસના પૂર્વ અધ્યક્ષ રાહુલ ગાંધીએ સોંપાવારે ભાજ્ય પર ૨૨ નિશાન સાચું હતું. તેમણે કહ્યું કે રાહુલ ગાંધીએ સોંપાવારે ભાજ્ય પર ૨૨ નિશાન સાચું હતું. તેમણે કહ્યું કે રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું કે, બંને નેતાઓ બાજ્યાની એક અલગ રીમેજ નથી

